

בית משפט השלום בחיפה

בע"ח 11058-07-24 שיבלי נ' פרקליטות מחוז חיפה - פלילי

תיק חיצוני:

לפני כבוד השופט אחסאן חלבי

סארי שיבלי

המבקש

נגד

פרקליטות מחוז חיפה - פלילי

המשיבה

החלטה

1. לפניי בקשה לקבלת חומרי חקירה לפי סעיף 74(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: "חוק סדר הדין הפלילי").
2. בבקשה זו, עותרת ההגנה לקבל לעיונה את המסמכים הבאים:
 - (א) אישור המשנה לפרקליט המדינה (תפקידים מיוחדים), הנדרש בהתאם להנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 4.1103 ובהתאם להנחיית פרקליט המדינה מס' 14.12, לפתיחה בחקירה בעבירה של זילות בית משפט בהתאם לסעיף 255 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"), ונימוקיו;
 - (ב) אישור המשנה לפרקליט המדינה (תפקידים מיוחדים), הנדרש בהתאם להנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 4.1103 ובהתאם להנחיית פרקליט המדינה מס' 14.12, להגשת כתב אישום בעבירה של זילות בית משפט בהתאם לסעיף 255 לחוק העונשין, ונימוקיו;
 - (ג) פניית עו"ד ברק לייזר, היועץ המשפטי למערכת בתי המשפט, אל ראש אגף חקירות ומודיעין שנעשתה בשנת 2018, בעניינו של המבקש.
3. בגדרי הבקשה הכתובה, עתרה ההגנה לקבל לעיונה גם את אישור ראש חטיבת החקירות במשטרה, או קצין בדרגת סני"צ, כמתחייב בהנחיות, לעצם פניית המשטרה לקבלת אישור לפתיחה בחקירה, אולם במעמד הדיון חזרה בה מבקשה זו בשים לב לכך שהחקירה החלה בעקבות הפנייה מטעם היועץ המשפטי למערכת בתי המשפט.
4. בבקשה נטען כי לאור מהות העבירה המיוחסת למבקש- עבירה של זילות בית משפט, ובהתאם להנחיות, נדרשים הן אישור לפתיחה בחקירה והן אישור להגשת כתב אישום,

בית משפט השלום בחיפה

בע"ח 11058-07-24 שיבלי נ' פרקליטות מחוז חיפה - פלילי

תיק חיצוני:

- 1 והמשיבה מיאנה להעביר את האישורים לעיון ההגנה על אף פנייתה הפרטנית, ובוודאי
2 שלא את הנימוקים לאישורים אלו.
3
- 4 5. צוין בבקשה כי מטעם המשיבה נמסר בכל הנוגע לאישור הפתיחה בחקירה כי "בתיק ניתנו
5 שני אישורים – אישור ראשון לפתיחה בחקירה ניתן ביום 12/2/20, אישור שני, משלים
6 לצורך חקירה בגין פרסומים עדכניים יותר שלא נכללו בבקשה הראשונה, האישור ניתן
7 ביום 30/11/21"; ובכל הנוגע לאישור ההעמדה לדין נמסר מטעם המשיבה כי "כתב
8 האישום הוגש בהתאם להנחיית פרקליט המדינה, ובאישור המשנה לפרקליט המדינה מר
9 אלון אלטמן. האישור ניתן ביום 17/12/23. מדובר באישור פנימי לכן הוא ניתן במערכת
10 המשמשת את הפרקליטות 'תנופה' ולא בצורה של מסמך רשמי. באישור תנופה נכתב כך:
11 'לאחר שבחן את המלצתכם החליט המשנה לפרקליט המדינה (תפקידים מיוחדים), עו"ד
12 אלון אלטמן, לאשר את הגשת כתה"א".
13
- 14 6. ההגנה טענה כי המסמכים הללו מהווים חומר חקירה שלמבקש יש זכות עיון בו, והוטעם
15 כי הדבר נועד "... לאפשר למבקש להעביר החלטה זו תחת שבט הביקורת המנהלית
16 במסגרת ההליך הפלילי, כטענה מקדמית התוקפת מנהלית את עצם ההחלטה לפתוח
17 בחקירה נגדו/להעמידו לדין באופן כללי ו/או בראי ההנחיות הקיימות בפרט". עוד נטען כי
18 שעה שבנמצא הנחיות שמתוות את שיקול הדעת בשאלת הפתיחה בחקירה וכן בשאלת
19 ההעמדה לדין, הרי שלמסמכים המבוקשים פוטנציאל מהותי לסייע בהגנת המבקש, ומכל
20 מקום אין מדובר ב"תרשומת פנימית" שלגביה כבר נקבע שאינה בגדר חומר חקירה.
21
- 22 7. לצד האמור, נטען כי פניית היועץ המשפט של מערכת בתי המשפט היא בגדר חומר חקירה
23 שיש בו כדי לסייע להגנת המבקש, בפרט לצורך ביסוס טענה של שיהוי בפתיחת החקירה
24 והגשת כתב אישום נגדו, ואולי גם התיישנות העבירות.
25
- 26 8. בתגובתה בכתב, מסרה המשיבה כי כלל האישורים הנדרשים ניתנו כדת וכדין, אולם אלו
27 "אישורים פנימיים" שאינם מהווים חומר חקירה, תוך שצוין כי להגנה נמסר פירוט לגבי
28 האישורים ומועדיהם. בכל הנוגע לנימוקים שעמדו בבסיס האישורים הללו, נטען כי על פי
29 פסיקת בית המשפט העליון הנימוקים אינם בגדר חומר חקירה שיש להעביר לעיון ההגנה.
30 אף בנוגע לפניית היועץ המשפטי של מערכת בתי המשפט נאמר כי מדובר בתרשומת פנימית
31 ולכן לא מהווה חומר חקירה כמשמעותו בדין.
32
- 33 9. במהלך הדיון שהתקיים במעמד באי כוח הצדדים, חזרו הצדדים על טיעוניהם, כאשר
34 בעניין האישורים המתחייבים חידדה המשיבה, מחד, כי אלו אישורים שנדרשים בהנחיות

בית משפט השלום בחיפה

בע"ח 11058-07-24 שיבלי נ' פרקליטות מחוז חיפה - פלילי

תיק חיצוני:

1 ולא בהוראות החוק, ועל כן אינם בגדר חומר חקירה, ולגביהם, בדומה לתרשומת פנימית,
 2 יש לשמר את השיח בין גופי החקירה וההעמדה לדין. מאידך, טענה ההגנה כי מדובר
 3 באישורים הנדרשים בהנחיות קבועות של הדרג הגבוה ביותר- היועמ"ש ופרקליט המדינה,
 4 ולכן דינם כדין אישורים הנדרשים על פי חוק.
 5
 6 10. בתום הדיון, הוצע לצדדים להסכים להעברת מידע לגבי האישורים שניתנו, אשר יכלול את
 7 מועד מתן האישור והגורם שנתן אותו, אולם ללא הנימוקים לאישורים אלו, ככל שישנם.
 8 כמו כן, הוצע להעביר את הפנייה של היועץ המשפטי למערכת בתי המשפט, ככל שלא
 9 קיימת מניעה אחרת, לעיון ההגנה. המשיבה הסכימה כבר במעמד הדיון להצעה, וההגנה
 10 הודיעה, לאחר בחינה, כי היא מתנגדת להצעה ומבקשת כי תינתן החלטה לגוף הבקשה.

11

12

דיון והכרעה

13

כללי

14 11. למונח "חומר חקירה" ניתן פירוש מרחיב בפסיקת בית המשפט העליון לאור כך שזכות
 15 העיון בחומר חקירה מבוססת על זכות היסוד של הנאשם למשפט הוגן (בש"פ 9322/99
 16 מסארווה נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(1) 376; בש"פ 2043/05 מדינת ישראל נ' זאבי, פ"ד ס(2)
 17 446). זכות העיון נועדה להגשים את זכותו של הנאשם למשפט הוגן, כאמור, ואת זכותו
 18 להיערך למשפט באופן ראוי, לצד קידום הערך של גילוי האמת וצמצום פערי הכוחות אל
 19 מול המדינה (בש"פ 6695/11 מדינת ישראל נ' פלוני [פורסם בנבו] (27.9.2011); בש"פ
 20 2839/23 זאבי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (1.5.2023)).

21

22 12. באשר להגדרת המונח "חומר חקירה" נקבע כי הוא "... אינו ניתן להגדרה אלא באורח
 23 כללי בלבד, ומבחן העזר העיקרי שאומץ לצורך זיהויו הינו מבחן הנגיעה של החומר
 24 לאישום. ככלל, חומר הנוגע לאישום הוא 'חומר חקירה' שהנאשם רשאי לעיין בו, ואין
 25 עסקינן בנגיעה ישירה, או ודאית בלבד, אלא די בנגיעה עקיפה ואף מסופקת של ראיות
 26 השייכות באופן הגיוני לפריפריה של האישום" (בש"פ 3099/08 אברהמי נ' מדינת ישראל
 27 [פורסם בנבו] (23.2.2009); בש"פ 3287/20 אלוביץ' נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו]
 28 (14.1.2021)). מן הצד השני, נקבע לא אחת כי אין להכיל תחת המונח "חומר חקירה"
 29 חומרים שהרלוונטיות שלהם שולית (בג"ץ 233/85 אל הוזייל נ' מדינת ישראל, פ"ד לט(4)
 30 124. בכל הנוגע לעקרונות הבסיסיים בבקשות לקבלת חומרי חקירה ראו את בש"פ
 31 8252/13 מדינת ישראל נ' שיינר [פורסם בנבו] (23.1.2014) פסקאות 11-12; ואת יצחק
 32 עמית, חסיונות ואינטרסים מוגנים – הליכי גילוי ועיון במשפט האזרחי והפלילי (2021),
 33 עמ' 217-226).

בית משפט השלום בחיפה

בע"ח 11058-07-24 שיבלי נ' פרקליטות מחוז חיפה - פלילי

תיק חיצוני:

- 1 האישורים הנדרשים על פי הנחיות היועמ"ש ופרקליט המדינה
- 2 13. בין הצדדים לא עמדה מחלוקת בשאלת קיומן של הנחיות שמחייבות מתן אישורים
- 3 לפתיחה בחקירה ולהגשת כתב אישום בעבירה שיוחסה לנאשם, והנחיות אלו אף צורפו על
- 4 ידי באת-כוח המבקש. על כן, לא נדרש דיון באשר לקיומה של חובה זו במקרה דנן, מה גם
- 5 שבאת-כוח המשיבה ציינה בדבריה כי אישורים אלו אכן ניתנו כמתחייב, והעבירה להגנה
- 6 פרטים בעניינם. המחלוקת עומדת אפוא על השאלה אם יש להעביר את האישורים עצמם
- 7 לעיון ההגנה.
- 8
- 9 14. בשים לב לכך שהאישורים, שבהם עיינתי, ניתנו בגדרי העבודה השוטפת, במסגרת
- 10 התכתבות פנימית, ולא כאישורים פורמליים, וכאשר האישורים נטמעו לעתים גם בתוך
- 11 ההנמקה, לא סברתי כי יש להורות במקרה דנן על העברת אותן התכתבויות ממש. עם זאת,
- 12 יש מקום לוודא כי ההגנה מקבלת לעיונה את שם הגורם המאשר ותפקידו, וכן את מועד
- 13 מתן כל אחד מהאישורים, שעה שדי באלו כדי לאפשר לה את הבחינה המתבקשת אם
- 14 החקירה והגשת כתב האישום נעשו על פי ההנחיות, אם לאו. בנסיבות אלו, לא היה גם
- 15 מקום להורות על העברת אותם אישורים תוך השחרת חלקים אחרים, כאשר כל שנדרש
- 16 הוא הפרטים שציינתי לעיל.
- 17
- 18 15. בהינתן מסקנה זו, איני נדרש להכריע בשאלת השלכת "הרובד הנורמטיבי" שמחייב את
- 19 מתן האישורים השונים, והשלכת הדבר על זכות העיון של הנאשם, אולם אציין כי כאשר
- 20 מדובר בהנחיה כתובה, קבועה, רוחבית וכוללת שניתנה על ידי היועץ המשפטי לממשלה או
- 21 על ידי פרקליט המדינה, אני נוטה לעמדה שלפיה האישור המתחייב, על הפרטים הנדרשים
- 22 ולא מעבר לכך, יועבר לעיון ההגנה.
- 23
- 24 16. על כן, ולסיום חלק זה, על המשיבה לוודא כי ההגנה קיבלה לעיונה את הפרטים שנוגעים
- 25 לכל אחד מהאישורים שניתנו הן לפתיחה בחקירה והן להעמדה לדיון, כדלקמן: **מועד** מתן
- 26 האישור, **שם** נותן האישור **ותפקידו**.
- 27
- 28 הנימוקים שבבסיס האישורים
- 29
- 30 17. ההגנה מבקשת, כאמור, לקבל לעיונה את הנימוקים שבבסיס האישורים שניתנו בטענה
- 31 שיש בכך כדי לסייע לנאשם בהגנתו, דרך תקיפת עצם פתיחת החקירה נגדו והגשת כתב
- 32 האישום בהמשך, בעבירה אשר יוחסה לו. לא מצאתי לקבל את בקשת ההגנה ברכיב זה
- 33 שעה שהפסיקה מלמדת כי האמור אינו בגדר חומר חקירה כלל.
- 34

בית משפט השלום בחיפה

בע"ח 24-07-11058 שיבלי נ' פרקליטות מחוז חיפה - פלילי

תיק חיצוני:

18. טעמים שצוינו בעת קבלת החלטה כזו או אחרת ואשר מובאים בפני גורמים שונים במערך
 1 החקירה או ההעמדה לדין, אינם אלא "תרשומת פנימית" ועל כן אינם מהווים חומר
 2 חקירה, מן הטעם הפשוט שאין מדובר בראיות אלא בעיבוד שלהן, בסיכומן או בהבעת
 3 עמדה לגביהן. בהקשר זה כבר נקבע כי "מתן פומבי לתרשומות פנימיות, התכתבויות
 4 פנימיות, חוות דעת וסיכומים עלול להרתיע עובדי ציבור להעלות על הכתב דברים באופן
 5 פתוח וגלוי, וכן להרתיע את הגורם המחליט מלבקש מעובדיו להעלות את כל עמדותיהם
 6 בגלוי ובבירור על הכתב, ובכך לעקר מתוכן ממשי את הליך קבלת החלטות במינהל
 7 הציבורי" (בג"ץ 2534/97 ח"כ יהב נ' פרקליטות המדינה, פ"ד נא(3) 39, 44 (1997) וראו גם
 8 את בש"פ 6662/19 מדינת ישראל נ' יניב בן עוז [פורסם בנבו] (24.11.2019)).

19. אף בהקשרים ספציפיים יותר, נקבע כי טעמים ונימוקים אינם יכולים להוות חומר חקירה,
 11 משנאמר כי: "ככלל מסמך פנימי המשקף את שיקולי התביעה באשר להעמדה, או לאי-
 12 העמדה, לדין הוא תרשומת פנימית שאין חובה להעבירה לעיון ההגנה במסגרת זכות העיון
 13 המוקנית לנאשם לפי סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי..." (בג"ץ 366/12 התובעת הצבאית
 14 הראשית נ' בית הדין הצבאי לערעורים [פורסם בנבו] (28.1.2013)). באורח דומה נקבע כי
 15 מסמך שמפרט שיקולים בנוגע לשחרור ואי העמדה לדין הוא מסמך פנימי של הרשויות
 16 וככזה אינו בגדר חומר חקירה (בש"פ 4357/05 אבו חטאב נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו]
 17 (1.7.2005)).

20. קביעת בית המשפט העליון ניתנה אף במקרה שדומה מאוד בנסיבותיו למקרה שבפנינו, ובו
 21 נאמרו הדברים הבאים:

22 "נימוקים אלה נוגעים לאישור הגשת כתב האישום ולא לאישום עצמו
 23 והם אינם חלק מהתשתית הראייתית עליה מבוסס כתב האישום.
 24 ההנמקה אינה חלק מהחומרים הנאספים במהלך החקירה והיא ניתנת
 25 רק לאחר שגורמי התביעה מחליטים שיש מקום להגיש כתב אישום
 26 המבוסס על הראיות השונות בתיק. בפסיקה נקבע כי כל ראיה או
 27 חומר רלוואנטי לטענות הנאשם מהווה "חומר חקירה" שצריך
 28 להימסר לעיונו. ואולם, נימוקי ההעמדה לדין אינם ראיות, אינם
 29 נאספים במהלך החקירה, אינם משמשים כבסיס להגשת כתב האישום
 30 ונשקלים על-ידי גורם חיצוני לגורמי החקירה ועל-כן לטעמי אינם
 31 נמצאים בגדר תחולתו של סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי" (בש"פ
 32 7955/13 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (10.4.2014)).

בית משפט השלום בחיפה

בע"ח 11058-07-24 שיבלי נ' פרקליטות מחוז חיפה - פלילי

תיק חיצוני:

1 21. לאור ההלכה הברורה של בית המשפט העליון, שהגיונה עמה, לא מצאתי לקבל את בקשת
2 ההגנה ברכיב זה. עיון בהתכתבויות אך מחדד את הקביעות לגבי כך שתרשומות פנימיות
3 אינן יכולות להוות חומר חקירה, ושיש להותיר את השיח בין הרשויות כשיח פתוח. יוער
4 כי לא הונח לפניי על ידי ההגנה טעם חריג ומיוחד שמצדיק סטייה מההלכה. משכך, לא
5 מצאתי להורות על העברת הנימוקים לאישורים שניתנו, היכן שישנם.

6

7

פניית היועץ המשפטי של מערכת בתי המשפט

8

9 22. כפי שעלה לפניי, החקירה נפתחה לאחר פניית היועץ המשפטי של מערכת בתי המשפט.
10 פנייה זו אינה יכולה להיחשב תרשומת פנימית ולו מן הטעם שמי שיזם אותו אינו נמנה על
11 רשויות החקירה או ההעמדה לדין. משאין בתוכן הפנייה כל טעם אחר שיכול לחסום את
12 זכות העיון, הרי שהיא בגדר חומר חקירה שההגנה זכאית לעיון בו. הדברים כמובן נאמרים
13 מבלי להידרש לשאלה אם יש בפנייה כדי לסייע בהגנת המבקש, אם לאו, מפני שפנייה
14 שהולידה את החקירה, שלא חוסה תחת שום כלל שמגביל את העיון, היא חלק אינהרנטי
15 מחומר החקירה שנאסף ונרשם. יודגש כי עובר למתן ההחלטה, העבירה המשיבה הודעה
16 שלפיה, ולאור ההערות שנשמעו, לא תתנגד להעברת מסמך זה לעיון ההגנה.

17

18 23. על כן, מכתב הפנייה מטעם היועץ המשפטי של מערכת בתי המשפט יועבר לעיון ההגנה.

19

20

21 **החומרים שהעבירה המשיבה לעיוני יוחזרו לידיה במעטפה סגורה על ידי מזכירות בית המשפט.**

22

23 החלטה זו ניתנת שלא במעמד המבקש ובאי-כח הצדדים, על דעתם.

24

25 **זכות ערר כחוק.**

26

27 ניתנה היום, י"ג אלול תשפ"ד, 16 ספטמבר 2024, בהעדר הצדדים.

28

אחסאן חלבי, שופט

29
30

